

IV. DOCUMENTE

UN DOCUMENT NECUNOSCUȚ DE LA ALEXANDRU CEL BUN

Dimitrie G. Ionescu

Cu ocazia organizării unui concurs cu tema « Să ne cunoaștem ținutul natal », am cerut elevilor mei de la Școala Pedagogică din Buzău, între altele, să adune acte vechi, monede, felurite obiecte lucrate de mână cu o vechime de cel puțin o sută de ani, în vederea organizării unui muzeu istoric la școală.

Printre actele vechi ce mi-au fost prezentate de elevul Banu E. Gheorghe din cl. a IX-a A, am dat peste acest document slav de pe timpul lui Alexandru cel Bun, rămas necunoscut pînă acum. Documentul a fost și a rămas tot timpul în proprietatea urmașilor lui Balița, în favoarea cărui a fost emis și ai cărui descendenți îndepărtați, se spune, că trăiesc încă.

Cuprinsul. Alexandru cel Bun dăruiește boierului Balița Mudrița « pentru dreaptă și credincioasă slujbă », trei sate: Comanăuți, Cărmănești și altul la Slava de pe Muncel. Hotarele neclar exprimate. Credința voievodului și a boierilor. Blestem. Domnul poruncește slugii sale, Bratei logofătul, să atîrne pecetea.

Originalul slav pe pergament gros, de culoare gălbuie (39 × 26,5), lucrat în țară, scris cu unciale mari, caracteristice pentru actele ieșite din cancelaria lui Alexandru cel Bun, e puțin deteriorat la colțuri din cauza păturirii; sigiliu mare, rotund (10,5 cm diam.), atîrnat, ceară naturală, șnur de mătase verde, scut heraldic triangular ascuțit, avînd stema Moldovei: zimbrul flancat de o semilună și un soare (toate puțin vizibile); în jur, șase arcade ornate; în exergă, între două linii perlate, legenda: Печ(а)тъ Іу Александръ(а) Ковкода г(оспо)даръ(а) землѣ(а) молда(а)вскѣ(а).

Dăm textul¹, traducerea și cîteva note.

† Милостью кожноу, мы Александръ Ковкода господарь земли молдавскон зидемо чинимъ сѣмъ нашимъ листомъ оуѣкмъ, кто коли на ны оузритъ или оуслышитъ его, оже тотъ истинныи слуга и боаринъ нашъ панъ Балаица Мсдринчка служилъ пережнѣмъ господаремъ и отцю нашему правую и вѣрную службу а днес служитъ намъ правую и вѣрную службу. Тѣмъ мы кѣдѣкше его правую и вѣрную службу до насъ жаловали сѣмъ его особною милостию,

¹ Toate literele aruncate deasupra rîndurilor, precum și prescurtările au fost coborîte și întregite în text fără a se face vreo mențiune specială. S-au introdus majuscule pentru a se distinge numele proprii de cuvintele comune. De asemenea, s-a indicat prin majusculă prima literă a unei fraze noi, ținînd seama de înțelesul cuprinsului. Aceeași libertate am folosit-o introducînd punctuația în textul slav care merge otova, fără nici o întrerupere, de la început pînă la sfîrșit.

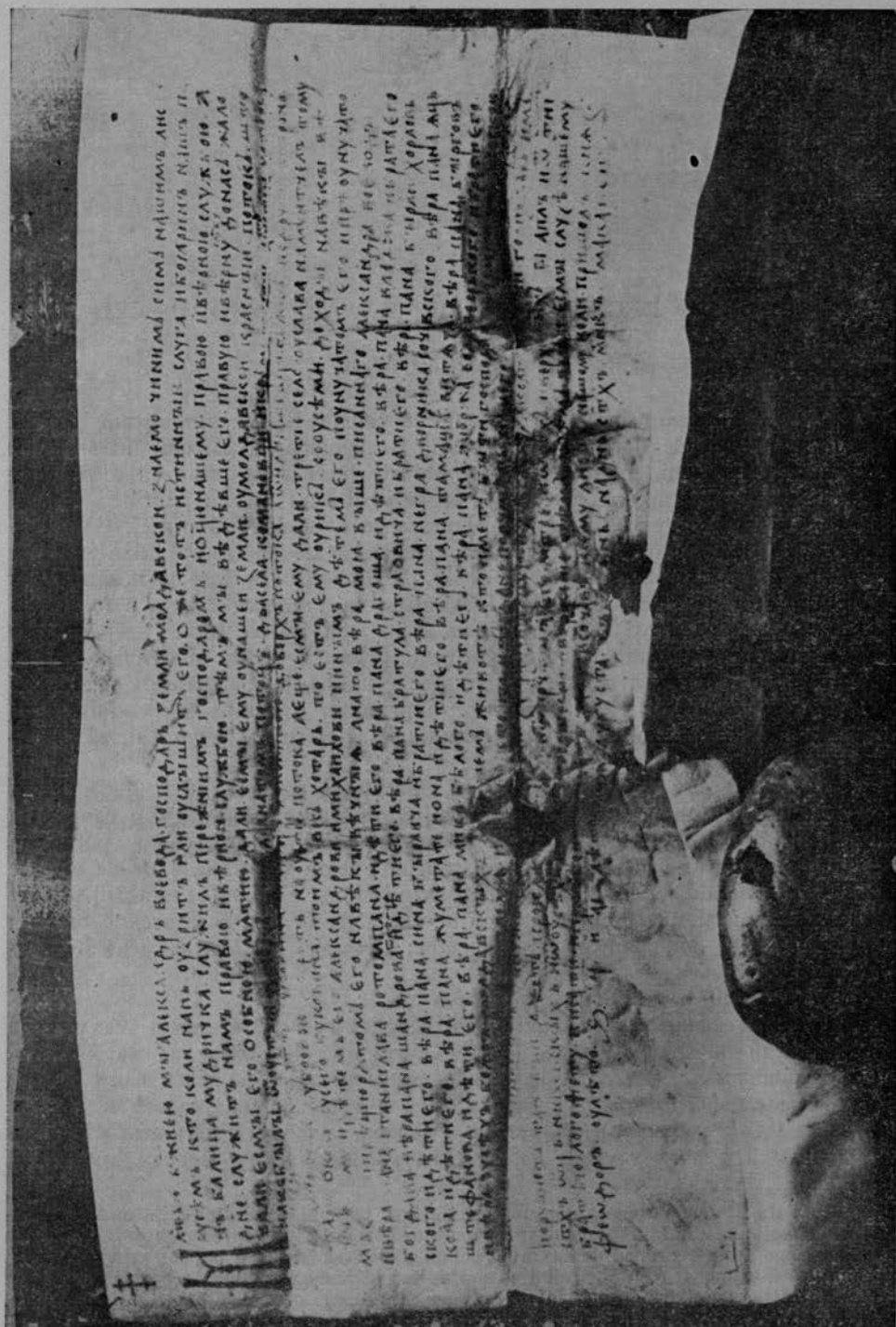

Fig. 15

дали есмь ему оу нашем земан оу молдакскон Краснын Потокъ што на кобыли
 вт оустыа до верхъ Потока, а на томъ потоцѣ два села Команокци и
 Крымкнштин, а вт оустѣа хотарь ему на Сретѣ, а вт курты Буккина та
 гора Буккиною до верхъ потока, а вт Илмашекци опжтѣ по другон сторонѣ
 вт верхъ потока дѣберкою до Сретѣ на оустѣа потока. Я еше есмь ему дали
 третѣе село оу Слака на Мунтчалѣ томѣ хотарь около оусѣа Буккина. То
 имъ кесѣ хотарь то естѣ ему оурикѣ со оусѣаи доходы на вѣкы вѣчныа
 ему и дѣтемъ его Александрови и Миханлови и нѣкимъ дѣтемъ его и
 оуничатомъ его и прѣоуничатомъ его и прѣиюрятѣмъ его на вѣкы вѣчныа.
 Я на то вѣра моя кыше писаннаго Александра кождоу и вѣра пана Ста
 нислака Ротомпана и дѣти его, вѣра пана Драгоша а дѣти его, вѣра пана
 Бладова и брата его Богдана, вѣра пана Шандрова от Нѣмца и дѣти его,
 вѣра пана Братсала Страковича и брати его, вѣра пана Бѣрли Хорловьского и
 дѣти его, вѣра пана Сина Бѣрлича и братѣи его, вѣра пана Нѣгра дворника
 Сочакского, вѣра пана Мѣккѣа и дѣти его, вѣра пана Жѣметатѣ Иона и
 дѣтѣи его, вѣра пана Тамаша Битѣаза, вѣра пана Бѣргокѣ Штефанова и
 дѣти его, вѣра пана Мика Бѣлаго и дѣти его, вѣра пана Жѣржа Болхо
 кецккого и брати его и вѣра оусѣхъ бояръ молдакскыхъ. <И по>² нашѣмъ жи
 котѣ кто имѣтѣ вѣити господарь оу земан Молдакскон, братѣи нашихъ или
 вт наше племѣа намъ бѣдѣ кто то имъ да непорѣшатѣ нашего данѣа и
 нашего оутѣрженѣа безъ винѣи ихъ занѣжѣ есмь имъ>² дали за правѣкѣи оу
 ихъ скѣжѣу. Я коли <кто>² рыи господарь имъ порѣшитѣ такоуи да естѣ
 проклатѣ вт <господа бога>² и вт прѣчистѣау его матере и вт скѣтѣихъ и
 верхоуи ихъ вѣ. апостѣа и вт тѣи. скѣтѣихъ втѣи никѣнскѣихъ и вт оусѣхъ
 скѣтѣихъ. <И на болше>² потѣрженѣе тѣамъ, вѣлѣан есмь слѣзѣ нашѣму
 Братѣау логодѣтѣу писати и прикѣнтѣи печатѣ нашѣу к Сочакѣ к ему листѣу
 нашѣму, коли пришлоу князѣу Фѣвдорѣ оу лѣто 75. Ч. И а. лѣто мѣсеца
 августѣа кѣ а. денѣ на денѣ скѣтѣихъ мѣчѣникѣа Макакѣи.

Traducerea. Din mila lui Dumnezeu, noi Alexandru voievod și domn al
 țării Moldovei, facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o
 vor vedea sau o vor auzi, că această adevărată slugă și boier al nostru, pan
 Balița Mudrița³, a slujit domnilor de mai înainte și părintelui nostru, cu

² Rupt în original.

³ Se pare că e una și aceeași persoană cu « panul Balița fiul lui Birlici » din docu
 mentul de la 18 nov. 1393, precum și cu boierul « Balicea » din documentul 12 martie 1399—
 11 febr. 1400. *Balița Mudrița* apare cu acest nume dublu numai în documentul de față.
 Într-un document din 28 iunie 1411 se întâlnește, în sfatul domnesc, *Balița Birlici*, iar
 între 25 aprilie 1420—28 decembrie 1428 re apare în sfatul domnesc între martorii a 13
 documente dar numai cu numele (de botez) *Mudrița*, care, deseori este alterat de grămătic
 fie prin scrierea unei litere în locul alteia, fie prin omisiunea sau adăugirea unor litere
 (Mindricica, Mudreica, Mandriica, Mundricica, Mindricicu, Mindriica (vezi *Doc. privind*
Istoria României, sec. XIV și XV, [1954] A., I, pp. 72—74). Peste 60 de ani,
 la 22 ianuarie 1489, Magda și Vasilica vind lui Oană două părți din satul Do
 brienești, moștenite de la unchiul lor *Balița*. Locuitorii satului Telejna de jos (raionul
 Vaslui), ridicat pe hotarul satului Dobrienești (azi dispărut), păstrează încă amintirea că
 lângă ei a existat un sat mai vechi cu numele Bălițeni (I. Bogdan, *Doc. Ștefan cel Mare*,
 I, pp. 369—370). La 2 iulie 1519, Ștefan cel Tânăr întărește lui « Balința Mindrița » satele
 Glodeni și Bulgari pe Crasna, precum și Muncelul, al treilea sat (DIR, sec. al XVI-lea
 A. I, p. 151); de asemenea, Ștefan Rareș întărește la 9 aprilie 1552 nepoților Bălinței Min
 drișcei aceleași sate (DIR, sec. al XVI-lea, A. II, p. 18), care ar putea fi satele din
 documentul nostru având însă denumiri schimbate. Documente de la începutul secolului
 al XVII-lea îl arată pe un Isac Balica, mare hatmah și pircălab de Suceava, înrudit cu Mo
 vileștii, cotropind mari întinderi de pământ de la țărani și boieri (vezi, de pildă, DIR,

dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă.

De aceea, noi văzînd dreapta și credincioasa lui slujbă către noi, l-am dăruit cu osebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, Moldova, Pîrîul Crasna⁴, ce se află la Coble⁵, de la gură pînă la obîrșia pîrîului și pe acest pîrîu două sate, Comănăuți⁶ și Cărmănești⁶ și de la gura (pîrîului) hotarul pînă la Siret și de la marginea bucovinei în sus prin bucovină pînă la obîrșia pîrîului, iar de la Iliaseuți⁷ iarăși de cealaltă parte, de la obîrșia pîrîului, prin dumbravă, pînă la Siret, la gura pîrîului. Și încă i-am dat al treilea sat la Slava⁸ de pe Muncel⁹, hotarul acestuia în jurul întregii bucovine.

Pentru toate aceste hotare, acesta îi este uric cu toate veniturile în vecii vecilor, lui și copiilor lui, Alexandru și Mihail și altor copii ai lui și nepoților lui și strănepoților lui și răstrănepoților lui, în vecii vecilor.

Și la aceasta este credința mea, a mai sus scrisului Alexandru voievod și credința panului Stanislav Rotompan și a copiilor lui, credința panului Dragoș și a copiilor lui, credința panului Vlad și a fratelui său Bogdan, credința panului Șandru de la Neamț și a copiilor lui, credința panului Bratul Straovici și a fratelui său, credința panului Birlea de la Hirlău și a copiilor lui, credința panului Sin Bîrlici și a fratelui său, credința panului Negrea, vornic de Suceava, credința panului Iașco și a copiilor lui, credința panului Jumătate Ion și a copiilor lui, credința panului Tamaș Viteazul, credința panului Bîrgău Ștefan și a copiilor lui, credința panului Micu Albu și a copiilor lui, credința panului Giurgea din Volhovăț¹⁰ și a fratelui său și credința tuturor boierilor moldoveni.

<Iar după> viața noastră, cine va fi domn în țara Moldovei, dintre frații noștri sau din neamul nostru, oricine ar fi acela să nu clinească dania noastră și întărirea noastră, fără vina lui, pentru că i-am dat-o pentru dreapta lui slujbă.

Și care domn o va clinti, unul ca acela să fie blestemat <de domnul Dumnezeu> și de prea cinstita lui mamă și de toți sfinții și de cei 12 apostoli de frunte și de 318 sfinți părinți de la Nicheia și de toți sfinții.

sec. al XVII-lea. A. III, pe 113, 119, 124). Isac Balica se ridică în fruntea taberei feudale filopolone și în 1612 intră în țară cu oști leșesti și căzăcești împotriva lui Ștefan Tomșa, dar e ucis în lupta de la Cornul lui Sas (Miron Costin, *Opere*, Buc., 1958, p. 60). La 3 aprilie 1620, Gaspar Voevod dăruiește mănăstirii sf. Sava satul Heciul, cu iaz și mori pe Răut. Satul fusese al lui Isac Balica hatman, și devenise domnesc fiindcă acesta nu avusese copii (DIR, Moldova IV, 1616—1620, p. 439). La 4 mai 1857, George Balica, boier fără rang, este semnat între unioniștii din Moldova care protestează pe lângă Comisia europeană din București împotriva abuzurilor caimacamului N. Vogoride (*Acte și documente ale renașterii României*, IV, p. 500).

⁴ Pîrîul Crasna = pîrîu în raionul Roman.

⁵ Coble (de la slavul *сѣбѣ* = iapă) — toponimic întîlnit destul de des în documentele moldovenești din sec. al XV-lea. Explicația lui Ion Bogdan că se denumeau astfel locurile unde se creșteau herghelii de cai, cu mult mai numeroase în sec. al XV-lea, rămîne valabilă și astăzi (I. Bogdan, *Documente de la Ștefan cel Mare*, I, p. 36). Aci, la Coble = la herghelie.

⁶ Sate pe Crasna, raionul Roman, azi dispărute.

⁷ Sat pe dreapta Crasnei, lângă Bătrînești, raionul Roman.

⁸ Toponimic neidentificat.

⁹ Muncel — ultima ramificație spre sud-est a înălțimilor care separă bazinul Moldovei de al Siretului și care se prelungește spre sud-est pînă spre Negrești. În jurul acestor înălțimi, se aflau în sec. al XV-lea o mulțime de sate; astăzi, e des întîlnit în această regiune ca toponimic.

¹⁰ Volovăț în raionul Rădăuți. Era cunoscut pînă acum din documentul de la 13 decembrie 1421, cînd Alex. cel Bun îl dăruiește cneaghinei Ringala, fosta sa soție (DIRA, I, p. 43). Acest sat revine de cîteva ori în documentele sec. al XV-lea (I. B. o g d a n, *op. cit.*, I, pp. 416—417). Un sat Volovăț se află și în raionul Dorohoi.

«Și pentru o mai mare» întărire a tuturor acestora, am poruncit slugii noastre, Bratei logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la Suceava la această carte a noastră, cînd a venit cneazul Teodor în anul 6911, luna august, în ziua 1, în ziua sfîntului mucenic Macavei.

Actul publicat mai sus se adaugă puținelor documente slave originale pe care le avem de la începutul secolului al XV-lea. Între originalele cunoscute din cancelaria lui Alexandru cel Bun, acesta se înscrie, în ordine cronologică, pe locul al cincilea ¹¹.

După conținut (danie domnească), actul exprimă necesitatea în care se afla domnul de a-și asigura «prin miluire» forțe militare pentru apărare și cadre pentru aparatul administrativ necesar organizării statului feudal.

Boierul, avînd mijloace de producție și forță de muncă, a adus servicii domnului și înaintașilor acestuia «prin dreaptă și credincioasă slujbă». Actul de danie vine să întărească raportul de dependență personală dintre boier și domn, contribuind astfel la dezvoltarea continuă a vasalității și la cristalizarea relațiilor feudale.

Fenomenul acesta, început mai înainte, o dată cu organizarea statului feudal de sine stătător, Moldova (1359) ¹², continuă să se practice pe o scară mai întinsă după 1400 ¹³, ceea ce va duce atît la consolidarea și dezvoltarea domeniului feudal, cît și la crearea unei noi forme de proprietate asupra pămîntului de către clasa dominantă: posesiune vremelnică cu drept de folosință ereditară (beneficiul) care, cu timpul, se transformă în stăpînire deplină (ocină sau feud) ¹⁴.

Din punct de vedere diplomatic, actul publicat acum pentru întia oară este un act solemn, un hrisov propriu-zis, avînd pecetea mare atîrnată și cuprinzînd aproape toate formulele diplomatice.

Între caracterele externe subliniem grafia documentului care poate fi socotită ca un model de uncială între actele asemănătoare redactate de logofătul Bratei ¹⁵. Scrierea e regulată și proprie, frumoasă și citeață, dovedind calitățile personale ale acestui dregător, pe care un document din 20 iulie

¹¹ Primul original este din 11 februarie 1400 și se află în Biblioteca Națională din Paris (M. Costăchescu, *Doc. mold. înainte de Ștefan cel Mare*, vol. I. Buc. 1931 p. 31); al doilea și al treilea, din 29 iunie, respectiv 4 august 1400, se află la Academia R.P.R.; al patrulea, din 30 iulie 1401, se găsește în arhiva Episcopiei armene din Liov (DIR, sec. XIV, XV A., vol. I, 1954, pp. 7—12).

¹² Cel dintîi act de acest fel, ieșit din cancelaria Moldovei, îl avem din 30 martie 1392, cînd Roman voievod dăruiește lui Ionaș Viteazul, «pentru credincioasă slujbă», trei sate pe Siret (Doc. op. cit., p. 2).

¹³ Din sec. al XIV-lea ni s-au păstrat doar șase documente de danie «pentru dreaptă și credincioasă slujbă»; în schimb, din sec. al XV-lea, numai de la Alexandru cel Bun avem 45 (vezi Doc. op. cit., pp. 7—95).

¹⁴ În această interesantă problemă, vezi V. Costăchel, *Domeniul feudal, în Viața feudală în Țara Românească și Moldova*, Buc., 1957, pp. 213—314.

¹⁵ Bratei înlocuiește pe Iațco, preluat de Alexandru cel Bun de la înaintașii săi, cu începere de la 30 iulie 1401; documentul cu această dată «s-a scris cu mina lui Bratei». De la 7 ianuarie 1403 începe să i se specifice și atribuția de logofăt. La 20 iulie 1404, e trecut mare logofăt. Ultimul act redactat de Bratei, avînd acum calitatea de logofăt al treilea, e din 6 iulie 1413. A fost înlocuit cu Isaia, care redactase, în calitate de logofăt, și documentul din 28 ianuarie 1409. La 8 aprilie 1419, în funcția de logofăt, apare Ivașco Brateievici (fiul lui Bratei; DIR, sec. XIV, XV A. I, 1954, pp. 12—33, 41). Ivașcu rămîne în cancelaria domnească pînă la 21 februarie 1430 (Doc. op. cit., pp. 61—89).

1404 îl numește « cinstitul și credinciosul boier al nostru, dumnealui Bratei, mare logofăt »¹⁶.

O cercetare mai atentă a identității unor idiotisme grafice ce se întâlnesc în documentele din 30 iulie 1401 și din 16 sept. 1408, care, după cum se specifică în ele, au fost scrise « cu mâna lui Bratei logofătul », și actul nostru, cred că ar putea dovedi că și acesta a fost scris tot de mâna lui¹⁷.

Promulgația (formula prin care obiectul actului se aduce la cunoștința celor interesați), în forma în care se fixează în actele moldovenești, începînd cu cel din 7 martie 1407¹⁸, este exprimată pentru prima oară în actul acesta: *знаемо учинимъ сямъ нашенъ аистомъ оуекмъ, кто коли на ны оуэритъ или оуслишитъ его* (facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi). De asemenea și *coroborația* este pentru întâia oară formulată în acest act din următoarele elemente: porunca de a întocmi și întări actul exprimată prin verbele: *писати* și *приккесити*, substantivul *печатъ*, numele persoanei, precum și atribuția sa de logofăt.

Pentru o mai precisă determinare a elementelor cronologice (luna, ziua) se indică aci și mucenicul zilei (Macovei). În unele acte, anterioare acestuia, s-a folosit sărbătoarea (sf. Petru și Pavel, sf. Ioan Botezătorul) ca element cronologic¹⁹, dar indicarea unei zile obișnuite și prin mucenicul din calendar se întâlnește pentru prima oară în acest act²⁰.

Tot ca o completare a datării se adaugă în acest document o informație istorică foarte interesantă: prezența cneazului Teodor la curtea domnitorului Moldovei, în momentul redactării actului. Este vorba de Teodor Coriatovici, fost cneaz al Podoliei — țară vecină cu Moldova. Acesta, în 1394, nereușindu-i acțiunile îndreptate împotriva Poloniei și Lituaniei, s-a refugiat în Ungaria, de unde va încerca în repetate rînduri să scoată Moldova de sub suzeranitatea polonă, atrăgînd-o spre Ungaria. Prezența lui la Suceava în august 1403 — atestată în documentul de față —, după ce Alexandru prestase în 1402 jurămintă de credință Poloniei, nu poate avea o altă explicație. Or, se știe că Alexandru cel Bun, între Polonia Iagelonilor, care nu fusese prea sinceră față de el, și Ungaria lui Sigismund de Luxemburg, n-a putut trece la o atitudine fățișă, mai îndrăzneată. Abia către sfîrșitul domniei a preferat alianța cu Lituania lui Swidrigaillo, care-i oferea perspectiva unei mai depline independențe²¹.

Slatul domnesc. În acest act figurează ca martori patrușprezece boieri, dintre care numai panului Negrea i se specifică dregătoria: vornic de Suceava.

În afară de boierul Iațco, fost în cancelaria domnească pînă în septembrie 1400, care apare întîia oară printre martori în acest document, toți ceilalți treisprezece boieri sînt menționați și în actele anterioare. Boierul Tamaș,

¹⁶ Doc., *op. cit.*, p. 15.

¹⁷ Damian Bogdan crede că Bratei, ca și înaintașului său Iațco, a acumulat formarea, conceperea și scrierea actelor (*Diplomatica slavo-romină în DIR, Introducere*, II, Buc., 1956, p. 33, nota 4).

¹⁸ Vezi, Damian P. Bogdan, *op. cit.*, p. 90.

¹⁹ Vezi, de pildă, documentul din 29 iunie 1400, în *op. cit.*, p. 10.

²⁰ Documentul din 20 decembrie 1414 a fost dat în ziua Sf. Ignat (*Op. cit.*, p. 35).

²¹ Vezi și C. Racoviță, *Începuturile suzeranității polone asupra Moldovei*, în « Revista Istorică Romină », X (1940), p. 237. Vezi și P. P. Panaitescu, *Legăturile moldo-polone în sec. al XV-lea și problema Chilieii. Așezarea Chilieii (Lycostomo) și drumul comercial spre Polonia*, în « Romanoslavica », III, p. 95—114.

arătat mai înainte cu dregătoria de stolnic²², este trecut aci Viteazul, termen care denotă că i s-a încredințat o nouă demnitate.

Semnificația acestei funcții (curtean, cavaler) nu este încă precizată în istoriografia noastră²³, dar după 1403, o mai întâlnim numai într-un singur document din 16 februarie 1428²⁴, atribuită cunoscutului boier Dragoș, care o deținuse și sub Roman I și Iuga Ologul²⁵.

S-ar părea că această instituție feudală și-a lărgit în secolul al XV-lea într-atît cadrele încît vitejii, organizați într-un corp aparte avînd în frunte pe domnitor ca suzeran al întregii ierarhii feudale, nu mai fac parte din sfatul țării.

НЕИЗВЕСТНЫЙ ДОКУМЕНТ ОТ АЛЕКСАНДРА ДОБРОГО

(Резюме)

Автор сообщает текст до сих пор неизвестного славянского документа времен молдавского князя Александра Доброго, датированного 1 августа 1403 года, и дает соответствующий комментарий.

Документ представляет собой дарственную грамоту, на основании которой Александр Добрый жалует боярину Балице Мудричке «за верную службу» три деревни: Комэнэуць, Кэрмэнешть и Слава на Мунчеле. Этой грамотой закрепляется личная зависимость боярина по отношению к князю, что свидетельствует о непрестанном развитии вассальности и об установлении феодальных отношений.

Помимо графии и весьма интересных языковых форм, имевшихся в этом документе, он содержит и подробности, представляющие интерес с исторической точки зрения.

В день составления документа при дворе князя Александра Доброго находился и князь Феодор. Здесь имеется в виду Феодор Корятович, бывший князь (воевода) Подольский, который, потерпев неудачу в своих действиях, направленных против Польши и Литвы, приютился в Венгрии, откуда он неоднократно пытался освободить Молдавию из под владычества Польши и привлечь ее на сторону Венгрии.

Его пребывание в Сучаве, в августе 1403 года, после того как князь Александр Добрый принес присягу на верность Польше, не допускает другого толкования документа.

UN DOCUMENT HISTORIQUE INCONNU D'ALEXANDRE LE BON

(Résumé)

L'auteur publie avec les commentaires nécessaires un document slave d'Alexandre le Bon inconnu jusqu'à ce jour et daté du 1er Août 1403. C'est

²² DIR, sec. XIV, XV, 1954, A, I, pp. 10—11.

²³ A. Cazașu, *Stăpîniile de pămînt, în Viața feudală...* pp. 194—197.

²⁴ Doc. op. cit., p. 62.

²⁵ Doc. op. cit., pp. 3—7. Între 1403—1428, boierul Dragoș continuă să facă parte din Sfatul domnesc, fără să ocupe vre-o dregătorie. Numai într-un document din 28 iunie 1411 e trecut ca staroste (Doc. op. cit., p. 26).

un acte par lequel Alexandre le Bon fait don au boyard Balița Mudrička « en récompense de ses loyaux services » de trois villages: Comănăuți, Cărmănești et d'un autre, nommé Slava sur le Muncel. Cet acte de donation est une confirmation des rapports de dépendance personnelle existant à cette époque entre le boyard et le Prince Régnaant, rapports qui ont contribué au développement continu de la vassalité et à la cristallisation des relations féodales.

En plus de l'écriture et des tournures de phrases très intéressants que contient ce document, on y trouve encore un détail important du point de vue historique. Le jour où l'acte fut rédigé se trouvait à la cour d'Alexandre le Bon le Prince Teodor. Il s'agit de Teodor Coriatovici, ancien cneaz de Podolie qui, ayant échoué en 1394 dans ses entreprises contre la Pologne et la Lithuanie, se réfugie en Hongrie, d'où il essayera à plusieurs reprises de délivrer la Moldavie de la suzeraineté de la Pologne et de l'attirer vers la Hongrie. Sa présence à Suceava en Août 1403, 1 an après la prestation du serment de fidélité à la Pologne par Alexandre le Bon, ne peut avoir d'autre explication.